

ЗА САМОСТІЙНІСТЬ,
ЗА СОБОРНІСТЬ,
ЗА ДЕМОКРАТІЮ

НАРОДНА ВОЛЯ

NARODNA WOLA — THE PEOPLE'S WILL

ОДИН ЗА
ВСІХ, ВСІ ЗА
ОДНОГО

РІК XXXI. Ч. 49. СКРЕНТОН, ПА., ЧЕТВЕР, 1 ТРАВНЯ, 1941.

ЦІНА ТРИ ЦЕНТИ — PRICE THREE CENTS

SCRANTON, PA., THURSDAY,

MAY 1, 1941. XXXI YEAR. No. 49.

СОТНІ НІМЕЦЬКИХ ТРАНСПОРТОВИХ ЛІТАКІВ У ЛІБІЇ ДЛЯ ПЕРЕВОЗУ ПА- РАШУТОВИХ ВІДДІЛІВ ПРОТИ СУЕЗЬКОГО КАНАЛУ

ЗАБОРОНА ТРАНСПОРТУ ЗБРОЇ І АМУНІЦІЇ ЧЕ- РЕЗ СОВІТСЬКУ ТЕРИТОРІЮ ДАЄ ПРИТОКУ ДО СУПЕРЕЧНИХ ЗДОГАДІВ

ПОГОЛОСКИ ПРО ПОЯВУ НІМЕЦЬКИХ ВІЙСЬКО- ВИХ ВІДДІЛІВ У ФІНЛАНДІЇ

Після заняття Атен німцями й евакуації британської армії з Греції головна увага звернена в цій хвили на обидва входи до Середземного моря — Гібралтар і Суєз. Відібрати з рук Британії ці два важні пункти і тим чином перервати життєву лінію британської імперії, є, як здогадуються, найближчим бажанням Гітлера.

Німецькі парашутисти проти Суєзу?

До Суєзу можна дістатись з Лівії через Єгипет, але задля того німецької армії треба перейти з того місця, де вона тепер стоїть, яких 400 миль дороги пустинню. Кілька днів тому німецько-італійські війська пробували нову офензиву в Єгипті, але їх похід був здержаний пісковою бурею.

Після закінчення атак на Суєз могло б перевезення війська літаками та скинення його в околицях каналу парашутами. Це мабуть є тепер у плані Гітлера.

Як подають вчорашні телеграми з Лондону, в одній пристані Беніна, в італійській Лівії, стягнуто яку сотню великих транспортних німецьких літаків, що призначені для перевезення парашутових відділів. Більше таких літаків знаходиться певне по інших пристанях у північній Африці. Кожний з них може перевезти по 25 озброєних вояків з полевими гарматами або панцирними автомобілями. Кожний може зробити на день три рази дорогу в обидва боки.

Парашутові відділи були вживані німцями під час недавньої офензи в Греції.

Щоб запобігти цій небезпеці для Суєзу, британська повітряна флота почала часті рейди на пристані в Лівії, де зібрані літаки.

Британська флота в Гібралтарі

Про те, що Британія числиться з можливістю атаки на Гібралтар через Іспанію, свідчить вістка, що сильні відділи британської флоти прибули до Гібралтару.

Одночасно з Берліну поширено вістку, що британський уряд візав своїх громадян вїздити з Іспанії. Ця остання вістка не має потвердження.

Новий "уряд" для Греції

З Греції повідомляють, що за понукою Німеччини в Атенах утворився новий "уряд", прихильний для окупанта, під проводом генерала Колакоглу.

Новий грецький прем'єр є правдоподібно тим самим генералом, що на власну руку підписав задуху грецької армії, яка відступила з Албанії. У своїй прокламації він візав населення припинити дальшу боротьбу проти Німеччини і виступив проти короля за те, що той виїхав на грецький острів Крету.

НЕЛЕГАЛЬНІ ОРГАНІ- ЗАЦІЇ В ПОЛЬЩІ

Російська преса подає відомості, що в Польщі існує низка нелегальних організацій, переважно соціалістичних. Основою їх політичної платформи є "Маніфест Свободи", виданий 1940-го року союзом "Вольносьць".

Протестуючи проти захоплення польської території гітлерівським і сталінським окупантами, "Маніфест" змагається до перебудови політичного й соціального устрою Польщі на основах демократії й соціалізму з робітничо-селянською владою.

Докладніше погляди польських революціонерів виложено у виданні "Трибуна Люду", яка доводить, що "вирішальна роль в Польщі має перейти до нових соціальних класів, які перебудують Польщу на нових засадах". "Трибуна Люду" є проти туманної "патріотичної" фразеології про "велику, щасливу й сильну" Польщу. Нова, мовляв, Європа, як і нова Польща після війни не будуть подібні ні на фашистську Європу сьогоднішнього дня, ні на капіталістичну Європу, що була перед війною. Нову Європу й Польщу створять спільні зусилля працюючого населення всіх поневолених країн.

ЩО РОБИТИ З ССРС?

З Вашингтону повідомляють, що в державному департаменті уважно студіюється питання, що робити з ССРС. Куди він піде? СРСРсько-японський договір скріпив песимістичні настрої і примусив уважно контролювати політику ССРС. Декотрі чинники департаменту прийшли до висновку, що сРСРсько-японський пакт направлений проти Сполучених Держав і свідчить про повну підлеглість сРСРської політики інтересам "осі". Тому оживлення торгівлі ССРС з Америкою є послугою Німеччині, яка через ССРС дістає те, що їй потрібно. Однак проти цього погляду протиставляються погляди деяких американських кореспондентів, які думають, що наближення ССРС до Японії є наслідком охолодження відношення до Німеччини.

ССРС ПОСТАЧАЄ НІ- МЕЧЧИНІ НАФТУ І БАВОВНУ

"Німецько-Американський Комерційний Бюлетен" за березень цього року свідчить, що ССРС постачає Німеччині свою нафту та американську бавовну. Наскільки великим є постачання нафти свідчить повідомлення про те, що перевантажування її з російських портових причалів відбувається в 8 містах. Головний осередок — Перемишль, власне сусідня Жувавиця. Там побудовано великі пристрої для швидкого переливання нафти. Підземною системою рур та помп нафта з сРСРського порту в 24 вози по 50 тон кожний переливается в німецькі потяги протягом трьох годин. З цього видно, що нафта постачається у великій кількості.

"Бюлетен" свідчить, що "довіз сировини з ССРС в Німеччину все збільшується. Транспорт великої кількості різного товару йде гладко по залізницях і по воді, а перевантаження на кордонах відбувається без жадної затримки. Довіз у Німеччину бавовни зростає внаслідок торговельних акцій ССРС зі Сполученими Державами. Після майже припинення підвозу бавовни в Німеччину в перші місяці війни, тепер Росія постачає по кількості тисяч зовнів".

Цим оповіщенням "Бюлетен" показав брехню сРСРського посла у Вашингтоні, Уманського, немов би ССРС купує тут бавовну для себе.

НАЙВИЩИЙ СУД ПРО НЕГРІВ

Найвищий Суд видав рішення, що всі залізничні маюти давати негрським пасажирам такі самі вигоди, як і білим. Справа була в цьому, що кондуктори викинули на одній південній залізничній зі спального вагону негрського конгресмена Мічела, тому що там не дозволено неграм їздити в тих самих вагонах, що білі. Найвищий Суд став на становищі, що негри мусять мати право до таких самих вигод і обслуговування, як білі люди. Залізниця може мати для них окремі вагони, але не сміє відмовляти їм у спальнях, реставраційних чи інших вигод, які мають там білі.

ТВЕРДОВУГІЛЬНЕ ПЕ- РЕМІРЯ

Переговори шахтарської антрацитової юнії з компаніями ще не закінчилися, хоч старий контракт вигас 30-го квітня. На пропозицію юнії оперейтори погодилися дати робітникам підвишку і нові умови праці від 1-го травня, без огляду на те, коли буде підписаний новий контракт. На тій умові юнія згодилася не викликати страйку до 10-го травня, надіючись, що до того часу нова умова буде підписана.

"СОВІТЩИНА" ОБРИДЛА

Совітські часописи свідчать, що населення не любить сРСРських представлень. Не ходять. Тому для заманювання публіки сРСРські театри почали ставити пєси чужоземних авторів, без політики. "Літературна Газета" й "Правда" нападають на управління театрів, що потурає "юрбі". Звертає увагу, що в "Московському Драматичному Театрі" грають пєси Голдсміда, Гюго, Тюріна, Кайзера, Ірвіна, Шоу і тільки одну сРСРську. Дивується, чому викинули з репертуару такі сРСРські пєси, як "Разгром", "Броненосец", "Шторм", "Петр I", "Мстислав Удалий" і т. п. Поруч з тим дивуються, чому виставляють лише такі пєси, де "бакенбарди, списи, шоломи, алебарди, еполети, арбалети, криноліни, шовком шиті жилети", а підонного за цілий рік цивільного "піджака".

СОВІТСЬКЕ ГЕТТО

Російський часопис "Новий Путь", який радить боротись з "догматичним анти-більшовизмом", наводить розмову з сучасним російським сРСРським патріотом, який, похвалявшись більшовицьку владу, все ж таки признався, що "колись була межа осілости лише для кидів; тепер же вона існує майже для всіх верств населення: селяни й робітники не мають права покидати колгоспів без дозволу влади; робітники не мають права переходити з одної фабрики на другу; урядовці не можуть покинути призначених їм канцелярій; одним категоріям громадян заборонено жити в Москві, а другим — на провінції; є й такі, яким заборонено жити ближче ніж за сто кілометрів від краєвих міст." Обмеження в осілости широко приміняються як кара. Навіть місцеві власті то роблять за найменші проступки.

Така "найкраща в світі сРСРська демократія".

ЧЕХОСЛОВАЦЬКА АКЦІЯ В АМЕРИЦІ

З ініціативи Чехословацької Національної Ради в Америці американські громадяне чеського та словацького походження подають петиції до президента Розевелта, в яких заявляють свою солідарність з його політикою та просять, аби й надалі провадив її в напрямку найчиннішої допомоги демократії в Європі. Петиції висилаються численними чехословацькими організаціями просто на адресу президента. Цією акцією чехословаки намагаються ослабити впливи противників помочі Англії.

АМЕРИКАНСЬКА ФЛОТА МОЖЕ ПЛА- ВАТИ У ВОЄННІЙ ПОЛОСІ

Начальник морських операцій американської флоти, адмірал Гаролд Б. Старк, заявив, що американські воєнні кораблі вже патрулюють моря у віддалі 2,000 миль від американського континенту. Де ці патрулі знаходяться, яка їх сила і завдання, Старк не розкрив. Негайно після цієї заяви вашингтонські кореспонденти спитали президента Розевелта, як та справа маєтись. Розевелт відповів, що американська флота має право і обов'язок берегти безпеку на вільних морях і що воєнні кораблі можуть запливати навіть у полосу, яку воюючі сторони проголосили "боевими". Американський закон і президентський розпорядок забороняє плавання по тих полосах тільки американським торговельним пароплавам.

З заяв Старка і Розевелта виходить, що американська флота вже помагає охороняти переїзд кораблів з воєнним матеріалом до Англії і що вона робить це не при помочі конвоїв, а через охорону широкої морської полоси, якою пливають кораблі. Яку частину тої дороги патрулюють англійські, очевидно не подається. Відомо тільки, що в подібний спосіб охороняються американські транспортні зброї і амуніції, які переїздить Сполучений океан до Сінгапура, Австралії і далі до Єгипту.

У відповідь на цю заяву німці повторили свою погрозу, що будуть затоплювати кожний корабель, який появиться у визначеній ними "боевій полосі", котра сягає аж до самих берегів Гренландії.

МЯГКОВУГІЛЬНИЙ СТРАЙК ЧАСТИННО ЗАМИРЕНИЙ

Мягковугільні оперейтори і шахтарі накінець заключили тимчасову умову, наслідком якої у частині шахт почалась сьогодні праця. Умова така: північні оперейтори підписують контракт з юнією, так як було умовлено. Південні оперейтори погоджуються платити шахтарям прийняту вже ними підвишку одного долара денно, а рівночасно продовжують переговори про зрівняння платні своїх робітників з платнею північних компаній. Коли буде досягнуто порозуміння, дальша підвишка обов'язуватиме від 1-го травня.

В останній хвилі виринули труднощі між юнією і південними оперейторами щодо того, як цей план має бути уведений в життя. Тому північні шахти вже починають працю, а південні ще торгуються. Голова Юнайтед Майн Воркерс, Джон Луїс, зазначив, що так звані "полудневі оперейтори" є на ділі північними компаніями, які стараються здобувати більші зиски в той спосіб, що добувають вугілля в південних шахтах, де платять робітникам меншу платню. Тому продукція південних шахт за останні роки подвоїлася.

ПРОТИКОНВОЙНА ДИ- СКУСІЯ В СЕНАТІ

В сенатській комісії почалась дискусія над внеском сенатора Тобі, який хоче заборонити президентові вживати американські кораблі для конвоювання пароплавів зі зброєю і амуніцією для Англії. Прихильники уряду будуть старатись недопустити цього внеску на повне засідання сенату. Вони кажуть, що годі ухвалювати заборону чогось, про що ще ніхто офіційно не заявив, що воно доцільне, потрібне, чи що уряд має на думці це робити.

ЛИНДБЕРГ ЗРЕЗИГНУ- ВАВ З АРМІЇ

Чарлз Линдберг зрезигнував зі становища резервового полковника летунства. У своєму листі до президента він заявив, що Розевелт видимо йому не довіряє, і він тому не може бути резервовим старшиною. Резигнацію Линдберга прийнято. Секретар президента Розевелта, Стивен Ірлі, запитав при тій нагоді, чи Линдберг віддав також Гітлеру високе відзначення, яке у свій час йому дав маршал Герінг.

ПЛАНУЮТЬ ВЕЛИЧЕЗНІ МАНЕВРИ

В осени відбудуться на території стейтів Норт і Савт Каролайни величезні маневри свіжо змоторизованої американської армії. В них візьме участь біля 400,000 жовнів. Маневри будуть включати змагання двох великих армій, при чому будуть вжити парашутні війська, найновіші тенки і великі відділи летунів.

ЮГОСЛАВЯНСЬКА РАДА В АМЕРИЦІ

В Нью Йорку започатковано творення Югославянської Допомогової Ради, яка об'єднує сербів, хорватів і словінців. Рада складається з американських громадян і має своєю метою допомагати тим народам у боротьбі з німецькою окупацією. Гасло її "Вільна Югославія у вільній Європі".

ПЕРЕСЛУХАННЯ В РОБІТНИЧИХ СПРАВАХ

Вгорі зліва Вільям Г. Дейвс, заступник голови державної комісії посередництва в справах між робітниками і підприємцями, зізнає перед конгресовою військовою комісією про стан виконання програми оборони. — Внизу: Юнійний лідер, С. Гілмен, і члени конгресової комісії під час переслухання.

Народна Воля

НАРОДНА ВОЛЯ — THE PEOPLE'S WILL

Орган Українського Робітничого Союзу в Скрентон, Па. Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу, за винятком державних американських і українських свят.

Ukrainian paper published every Tuesday, Thursday and Saturday, except on National or Ukrainian holidays, by the Ukrainian Workingmen's Association, 524 Olive Street, Scranton, Pa.

Entered as second-class mail matter June 16, 1913, at the Post Office of Scranton, Pa., under the Act of March 8, 1879. Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, of the Act of October 3rd, 1917, authorized July 10th, 1918.

НАРОДНА ВОЛЯ

ПЕРЕДПЛАТА:
В Сполучених Державах з вим-
ком Скрентон, Па., на рік \$3.00
На пів року \$1.50
В Канаді, заграницею і в Скрен-
тон, Па., на рік \$5.00
На пів року \$3.00

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States (except
Scranton, Pa.), per year \$3.00
Per 6 months \$1.50
In Canada, foreign countries and
in Scranton, Pa., per year \$5.00
Per 6 months \$3.00

Ціна поодинокого числа 3 центи

Телефон: 2-8897

Адреса — Address

НАРОДНА ВОЛЯ, 524 Olive Street, Scranton, Pa.

За оголошення редакція не відповідає

КОЛИСЬ ЦЕ БУВ СВЯТОЧНИЙ ДЕНЬ . . .

Колись день Першого Травня був святочним днем робітництва. Його обходили у всіх країнах працюючі люде. Вони в той день обраховували свої організаційні здобутки, намічували плани праці на майбутнє та привчалися до думки, що скрізь по світу є такі самі робітники, як і вони. В день Першого Травня на вулиці міст виходила робітничая сила і закликала до єдності працюючих у всіх країнах.

Проти цієї наростаючої сили робітників виступало чорне гайвороння всякої реакції. Кинулись на неї в першу чергу багаті, від яких організоване робітництво крок за кроком відбирало непомірні зиски, відбивало собі кращі умови життя, здобувало щораз більшу політичну силу. Боролись з робітництвом мілітаристи, які у війні бачили для себе славу, наживу і силу, а робітників хотіли мира. Та найлютіше воювали проти того робітничого руху люде й гурти, яким ненависний був клич демократії, що то його підняли й обороняли робітники. Декому з тих противників робітництва хотілось хоч трошки прилітєв для себе і своєї суспільної класи чи касті, інші хотіли повної диктатури, без ніякого права робітникам виявляти свою волю.

Зброя в цьому змаганні було все, починаючи від отвертого насильства і військових нападів на робітників, до зради, підступів, очерчень і фальшувань робітничих кличів. Робітничому рухові закидали, що він ставить вище добро чужих робітників ніж свого народу, тому що робітники боролись також і зі своїми "національними" визискувачами. Їм закидали безбожність, тому що робітники хотіли такого ладу, як в Америці, де церква відділена від держави. Їх обвинувачували в "шкурництві" і "грубому матеріалізмі", тому що робітники вимагали собі і своїм дітям людських умов життя, освіти, та політичної волі.

Накінець під ударами тих всіх сил робітничая сила подалась. Надломив її мілітаризм і капіталізм у першій світовій війні, доконали зорганізовані в комуністичній і фашистських партіях прихильники політичної диктатури. Сьогодні у більшій частині світу тріумфує оця подвійная реакція, яка накінець об'єдналась у потрійну "вісь" з тихим московським партнером. Першіотравневе свято перемінилось у каззонне звеличування диктатури в Москві, в насмішливі гітлерівські паради в Німеччині і в захоплених нею краях, та в день жалоби там, де колись буйно процвітали надії на краще життя тих, чиїм трудом і потом будувався поступ людства.

Та хоч свята нема, але ідеї, які находили свій вислів у день Першого Травня, не тільки живі, але далі такі сильні й могутні, що вони й сьогодні ворухать світом. "Націоналісти" типу Мусоліні й Гітлера перестали говорити тільки про свої народи й держави, а пробують об'єднати націоналістів "всіх країв". Попри диктатора з Берліна і під його "високою рукою" існують всіякі Дегрелі, Лавалі, Квізлінгі, Павелічі, Сіми, Махи, Франки та інші члени цього "бурного інтернаціоналу". Всі вони говорять про "інтернаціональне співробітництво" та "новий порядок", очевидно свій, диктаторський та реакційний.

Народи, що змагаються з диктаторами, теж помалу приймають ідеї, що були виписані на прапорах у першіотравневих демонстраціях. Вони щораз голосніше говорять про майбутній лад у світі, як про федерацію чи федерації вільних народів, а не про окремі, націоналістичні, диктаторські держави. Цивілізовані народи ставлять собі за мету внутрішню й міжнародню демократію та добробут усього населення, не тільки пануючої багачої класи. На найвищих державних місцях Великої Британії, її доміній та Сполучених Держав Америки стоять сьогодні представники робітництва. Думка про міжнародне братання й мир ще далі виписується на прапорах комуністичних мілітаристів і диктаторів. Ідеї ці живі і вони таки колись переможуть.

І хоч сьогодні, в 1941-ому році, живе тільки спомин, що Перший Травня був колись святом, то навіть у ці темні й похмурі дні видно, що цей день ще будуть обходити народи й держави, як день свого відродження і нового життя. Не буде тоді насмішок над тим, що це інтернаціональне свято, не буде лютої злоби, що воно соціалістичне, не буде ненависти, тому що масу святкуючих становитимуть робітники. А буде це день пошани для праці, для братерства людей і народів, для мирного співжиття і чесного труду кожної людини в користь свого народу, своєї класи і цілого людства.

ЧЕРВОНІ НАЦИСТИ ПРОТИ АМЕРИКИ

В попередній статті "СССР і російські націоналісти" ми звернули увагу на ту нацистичну ідеологію, яку вироблено вже в СССР і під впливом якої одна з російських соціал-демократичних груп старається ослабити лихе вражіння в Америці від порозуміння СССР з Німеччиною та Японією. З тою метою вона поширює баламуцтво про можливість перетягнення СССР в табор демократії.

Фальш цієї думки виразно виявляє провідний орган російської соціал-демократії "Социалистический Вестник". В останньому (8) числі передує така:

"... Поширення війни на азіатський континент та прилеглий до нього південний басейн Тихого Океану відбувається з дозволу й благословенства найбільшої азіатської держави — Совітської Росії.

Після балканської катастрофи, а особливо совітсько-японського пакту, можна з певністю вішувати капітуляцію Туреччини перед вимогами 'осі' пропустити військ. Без Росії Туреччина битися не може, а Росія опинилася в таборі 'осі'... Те саме є в Японії. Японія ніколи не ризикувала вдарити на Сингапур, тобто піти проти об'єднаних сил Англії, Голандії та Америки, якби пакт Матсуока-Сталіна не розв'язав їй рук для агресії проти основи британської могутності на Далекому Сході та проти Сполучених Держав. Подібно тому, як договір з 23-го серпня 1939 розв'язав світову війну у Європі, так совітсько-японський договір з 13-го квітня 1941 відчинив двері для нападу 'осі' на Азію і на 'Західну півкулю'.

Зараз на карту поставлено долю не якоїсь одної країни, а буквально всього світу. І в цій велетенській боротьбі на кожному її кроці Совітська Росія незмінно опиняється співником 'осі'; співником, який бере собі за те певні проценти з спільних прибутків. Часописи вже повідомляють про уступку Росії Персії 'для забезпечення стратегічного положення Баку'. Писалось й про Молдавію та 'виправлення кордонів' на Далекому Сході... Отже: СССР до цієї пори бере участь у війні, як 'четвертий партнер осі'."

Так оцінює позицію СССР офіційний осередок російської соціал-демократії. Пояснює це страхом Сталіна перед Гітлером; надіями його на заляжну війну, яка виснажить обидві сторони й дасть йому змогу щось робити, а головне тим таємним порозумінням про розділ всього світу між чотирма диктатурами, яке очевидно існує. Сталін, мовляв, маневрує; після лєнінської поради порозумітися "з одним розбійником проти других" і використовує "передлишку". Та перемога "союзника-розбійника" безперечно загрожувала лєнінізму, бо "переможний гітлеризм не зможе терпіти існування самостійної і рівноправної диктатури Сталіна".

Це теж правда. Але ми думаємо, що Сталін давно вже погодився з тим, що краще займати при Гітлерові друге місце, ніж без Гітлера ніяке. Гітлерів напад Сталіна не лякає, бо він уже наперед згодився дати йому все, чого той забажає. Ну, а Гітлерові доцільніше дістати потрібні річі мирним способом, ніж війною. Отже: Сталін думає, що він порозуміється з Гітлером мирно. І ми думаємо, що він має рацію. Гітлер і Сталін воювати між собою не будуть. Чому? Причин тому кілька. В головному вони сходяться до трьох: інтереси диктатур, що ненавидять демократію, як свого смертельного ворога; імпе-

ріалістичні інтереси Росії й Німеччини; інтереси нацизму, як суспільної бази, на яку опирається диктатура.

Диктатури не дивляться на демократію такими наївними очима, як деякі демократи на диктатуру. Ціль диктатур — знищити демократію. Вони знають, що існування демократії — це загроза їм. Тому не дурять себе надіями на можливість співпраці між диктаторськими й демократичними режимами, а допомагають одна другій знищити спільне для них зло — демократію.

Для Сталіна союз з Англією-Америкою це панякання з демократією, яка розкладає впливає на його підданих. Союз з Німеччиною — це скріплення диктаторських настрів у СССР, скріплення віри в "вождя", закріплення його трону. Тому "рука руку мие". Сталін знає, що без диктатури Гітлера, коли б Німеччина стала демократичною і в нього під боком знов "загаласували різні парламенти про свободу, демократію", то він швидше полетів би, ніж ховаючись за спину Гітлерової диктатури. Вона його сьогодні тримає. "Яка — мовляв — демократія може бути в країні, оточеній диктатурами?"

Щоб утримати свою диктатуру Сталін оперся не на гасла свободи й соціальної справедливості, а на інстинкти імперіалізму. Щоб вбити в російських масах всякий порив до спротиву, він знищив ідеї свободи, рівності і братерства, а натомість прищепив гордої насильством, завоюванням, підпорядкуванням, визискуванням інших. Виплекав наново почуття імперіалізму, панування над іншими.

Ідеали ж російського імперіалізму не на заході, а на сході, в Азії. Здійсненню їх перешкоджає не Німеччина, а Англія та Америка. Як ж рація Сталінові помагати їм утриматись в Азії? Що швидше їх хтось викине, то йому краще.

Щоб оправдати російський імперіалізм, Сталінові треба знищити "шкідливу ідею самовизначення малих народів". Тому помагає Гітлер, який просто каже: всю дрібноту знищити. Гітлер плекає почуття вишости німецької раси, а Сталін — руського народу. Навіть не совітського, бо совітський — каша. Сталінові ж треба "міцного ядра". От він і творить його плеканням руського нацизму, яким захоплюються навіть деякі руські "соціалісти". Справа ставиться ясно: "Демократія означає розвал Росії. Краще ж нехай нами править азійський деспот, ніж маємо бути на рівному становищі з малими народами."

Цей сталінський нацизм тріть уже "русських патріотів" і в Америці. Тут вони за свободу для них, але на сході Європи мусять панувати російська імперія, хоч би й під канічуком Сталіна. Врешті й історична традиція вяже Росію не до Англії, а до Німеччини. Починаючи від Петра Першого до Миколи Другого, всі руські цариці були німкни, які приводили з собою тисячі німецьких "культуртрегерів". Щоб зрозуміти німецькі впливи в Росії, досить пригадати свідчення руського професора А. Васильєва, який стверджує, що ідею походження Руси зі Скандинавії прищепили німці Баер, Мілер, Шлецер та інші, щоб показати "державотворчу здібність німців і нездібність до того славян".

Шлецер, каже А. Васильєв, жив усіх зусиль в Петроградській Академії Наук, щоб не допустити до досліджув про історію славян перед Руриком.

Отже: німецьке єство глибоко сидить в російській культу-

С В Я Т О

Сьогодні нашої весни
Ясне, зеленозлате Свято.
Нехай кричать нам ще: роз-
пни! —
Вже наша сила — нас багато...

Ми вже не схилим голови
Під тінь ворожого прапору,
І хто скує наш дух живий,
Коли летить він буйно вгору!

На крилах дужчих із низин
Нас мчить він гордо до вер-
ховин,
І робітник і селянин
Жаданням бою нині повен.

Нас не злякає вже тепер
Хижацьких сил мара недавня:
У душах наших страх помер,
І сяє Волі 1-ше Травня!...

1935.

С. Черкасенко

ВИКОРИСТОВУЙМО НАГОДУ

Всі ми часто говоримо про потребу пропаганди української справи. Погоджуємося й з тим, що це маємо робити всі. Однак не завжди то робимо. Пропаганду ж розуміємо лише, як меморандуми, протести, видавання брошур і т. п. Тимчасом є один добрий спосіб, що приступний всім українцям, а це зближення з американськими громадянами іншого походження, з якими ми працюємо щодня. У цій зближенні не останню роль відіграють ті приємності, які ми можемо зробити один одному.

Ми, українці, маємо неразпагоду зробити нашим знайомим іншого походження велику приємність — дати їм змогу послухати наших гарних українських пісень. Але дуже рідко ці нагоди використовуємо. Якось звикли вважати, що українські концерти в честь Т. Шевченка чи інші це справа лише для українців. Тимчасом нам же цікаво, щоб і про Т. Шевченка й про українські пісні знали не лише ми.

Меморандум чи протест в українській справі не багатьох зацікавить. Гарна ж пісня кажить маси. Коли хто з неукраїнців прослухає добрий український концерт, — це залишиться в його пам'яті надовго. Як добра згадка. Настроїть його прихильно до українців.

Тому необхідно, щоб українці при всякій нагоді запрошували на свої свята, концерти знайомих не-українців. Не тільки запрошували, а й об'єднували їх можливість прийти. Кожний, хто може, нехай купить один-два квитки і дасть своїм знайомим. Цим зробить їм приємність, а українській справі користь.

Для скрентонців такою доброю нагодою буде концерт у честь Т. Шевченка, який уряджує українське громадянство Скрентону в неділю, 4-го травня, де виступить добре вже скрентонцям відомий Український Громадський Хор. Певно, що всякий, хто сам приїде й запросить знайомих не-українців, буде задоволений тим, що дав нагоду їм почути гарні українські пісні в доброму виконанні.

Попробуйте й переконаєтесь. А потім буде вам нераздобрий матеріал для розмови з вашими сусідами.

Скрентонець

рі. Тому запломбований вагон для Леніна, Брест, Ранола, порозуміння 1939-го року для диктаторської Росії цілком натуральні й неминучі.

СССР не піде з Англією і Америкою, бо він проти демократії і проти впливів Англії й Америки в Азії; головне ж — перехід на їх бік вимагав би війни і нічого за те не обіцяв би, а з Німеччиною Сталін думає втриматись мирно і дещо здобути коштом розбитих демократичних держав.

Н. Григорієв

ДАР ДЕЛЕГАТИВ ДЕСЯТОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОМУ РОБІТНИЧОМУ СОЮЗОВИ

За два останні дні ще вісім делегатів і членів Головного Уряду прислали аплікації нових членів, приєднаних як дар Десятої Конвенції Українському Робітничому Союзови. Не виключене, що до 19-го травня, коли починається Десята Головна Конвенція, половина її учасників послухають заклик і приєднають нових членів. Решта певно привезуть аплікації на Конвенцію.

Відділ		Приєднав членів		
Ч.	Ім'я делегата-організатора	Старших	Дітей	Разом
23	Степан Мельник	5	1	6
82	Олекса Матейко	3	3	6
32	Теодор Радинський	2	2	4
104	Йосиф Запотоцький	2	2	4
204	Николай Свистович	3	1	4
	Олекса Смик (Гол. Радний)	1	3	4
221	Дмитро Завойський		3	3
93	Катерина Доманьчук	3		3
224	Лев Галаджий	2		2
232	Іван Чарнецький	2		2
292	Данило Лобай	2		2
	Дмитро Гайовий (Гол. Радний)		2	2
111	Максим Рибак	2		2
82	Іван Матейко (Гол. Контроль)	2		2
87	Анастасія Кіндзерська	2		2
27	Стефан Кохан		1	1
79	Григорій Тернопільський	1		1
186	Ілько Горбань	1		1
308	Семеон Батрин	1		1
296	Ілько Кісь		1	1
46	Іван Гайгель		1	1
51	Василь Костишин	1		1
157	Михайло Сколоцький		1	1
37	Михайло Таньчин	1		1
37	Гелен Яцун		1	1
216	Михайло Борик	1		1
211	Ілія Ланія	1		1
291	Микола Луців	1		1
206	Максим Бучко	1		1
60	Андрій Барняк		1	1
271	Делегат	1		1

Проситься делегатів, що приєднують членів на Десяту Конвенцію, щоб прислали аплікації тих членів окремо, на адресу рекордового секретаря, т. Т. Миника. Тоді не буде ніякої помилки і приєднані члени будуть зараховані їм згідно з їх бажанням, та будуть проголошені в газеті.

ФОНД РЕКОРДОВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ

(Виказ число 8)

За почином Українського Конгресового Комітету наспіли далі оці датки і замовлення на рекордування української пісні у виконанні хору проф. Олександра Кошиця:

Збірка у Флінт, Миш. (Г. Басюк \$5.00; по \$1.00: С. Андриос, П. Грицишин, Г. Шербина, Л. Дроздовський, Й. Олинець), даток	\$ 10.00
Василь Була, Флінт, Миш., замовлення	10.00
Українська Літературне і Запозичене Товариство, Монессен, Па., замовлення	10.00
Ліга Української Молоді Північної Америки, замовлення 10 сетів	100.00
Передтим проголошено	1,250.98

РАЗОМ

\$1,380.98

З замовлень, які наспіли дотепер, у виказі подані тільки ті, що заплачені готівкою. Хто прислав замовлення без грошей, того прохається прислати належитість за десять рекордів (20 пісень) в сумі \$10.00. Конгресовий Комітет гарантує замовляючим, що вони одержать замовлені рекорди, або зложена ними сума буде їм повернена в цілості, якщо через брак відповідної кількості замовлень виконання рекордів не буде можливе.

Степан Корпан

касир Українського Конгресового Комітету

Ліга Української Молоді Північної Америки, пересилаючи суму \$100.00, пише:

"На останнім засіданні Виконавчого Комітету Ліги Української Молоді Північної Америки рішено, щоб Ліга замовила наперед десять (10) сетів рекордів, що мають бути вироблені Комітетом рекордування української пісні.

"Згідно з тим рішенням пересилаємо Вам, чек на суму \$100.00 на ту ціль.

"Ліга Української Молоді Північної Америки підтримує вповні цей проект і ми віримо, що кожна українська організація допоможе, щоб він увінчався успіхом.

"Маємо думку порозумітися з усіма нашими клубами, щоб заповнити їхню співпрацю при цьому цінному проекті.

"З найкращими бажаннями успіху.

"За Лігу Української Молоді Північної Америки:

Іван Г. Робертс"

ФРАНЦУЗИ ВЧАТЬСЯ НАЦИСТИЧНОГО САЛЮТУ

Французькі військові ветерани на масових зборах підносять по нацистичному руку вгору на привітання генерала Петена. Рік тому французи висміювали нацистичний салют, тепер під примусом обставин мусять його наслідувати.

ПРОЄКТИ НА ДЕСЯТУ КОНВЕНЦІЮ У. Р. СОЮЗА

16

Відділ 152, Ст. Клейр, Па.

Братство св. Петра і Павла, відділ 152 У. Р. Союзу ухвалило на своїх зборах 16-го березня при вибранню делегата на Десятю Конвенцію ось такий проект:

В наших відділі є ті самі члени, що і в іншій організації і знають перепис на нове забезпечення, не переписалися на нове забезпечення в тій другій організації за тими роками, як вступали. Отже У. Р. Союз може це так само зробити і кожний член переписується без жадної баламути. Так як У. Р. Союз зробив, то старі члени мусять відступати через високі місячні вкладки. Через те й молодих не буде, бо старий скаже йому, щоб він не вписувався до такої організації. У нашій відділі тепер відступило п'ятьох молодих членів. Часом щось можна випустити раз на все і годі потім направити. Делегати і делегатки! Говорить над тим, що добре було б, а не приносило шкоду У. Р. Союзови.

Володимир Салак

17

Відділ 82, Бруклін, Н. Й.

1. Поробити заходи видати нову полісу, на яку можна аскурувати на \$5,000.00.

2. Народну Волю, орган У. Р. Союзу, видавати два рази на тиждень або раз на тиждень на вісім сторін, а то тому, що фонди на часопис змаліли і через те нема чим оплачувати видатків адміністрації Народної Волі, які тепер є. Як нам відомо, то вже тепер Союзова каса докладає значну суму до видавництва Народної Волі.

3. Скасувати англійську сторінку при Народній Волі, тому що багато людей не хотять приєднувати "Юкрейніан Лайф", мовляв, "нащо мені "Юкрейніан Лайф", як я вчитаю майже то саме в Народній Волі". Скасування ан-

глійської сторінки піднесе передплату "Юкрейніан Лайф".

4. Скасувати уряд головної організатора; він не потрібний, тому що ми маємо і ще більше будемо мати платних місцевих організаторів.

5. Пропонуємо, щоб Десятю Конвенцію назначили окружних інспекторів до відділів. Коли часом заходять непорозуміння між членством, то щоб такі справи вирішив окружний інспектор, а не головний урядник, бо урядник тратить багато часу і потягає за собою великі розходи для малої справи.

6. Голова У. Р. Союзу повинен бути у офісі У. Р. Союзу кожного дня (крім неділі і свят), відбутися 8 годин урядово, так як голова банку чи іншої інституції, і виконувати свої обов'язки згідно зі статутом.

7. Купити відповідну фарму для молодіж, старців, вдів і сиріт. Таку фарму ухвалила Головна Рада У. Р. Союзу, але треба, щоб конвенція потвердила і приступила до діла.

8. Щоб Народна Воля писала більше про Союзіві справи, себто виснювала наші грамоти, які користі мають члени, чому треба належати до У. Р. Союзу, як рівнож рух всіх наших організаторів у місцевостях.

9. Не витрачувати більше грошей з адміністраційного фонду як впливає до нього що-місяця.

10. Вповні годимось з відділом 84 в Тейлор, Па., точка б, де кажеться, щоб головний уряд вибирати зараз по звітах уряду, а то тому, що минулої конвенції делегати розішлись домі, не знаючи, хто вийшов урядником. Коли зараз по справозданні всіх урядників приступиться до вибору, то виборча комісія буде мати досить часу переглянути докладно всі балоти, так що до суботи вона буде готова зі своїм звітом. В суботу перед за-

криттям конвенції комісія прочитає, хто вибраний, всі нововибрані встануть наперед перед делегатами і в той спосіб кожний делегат буде мав нагоду бачити нововибраний уряд і, вернувши з конвенції, зможе розказати своїм товаришам, хто вийшов до уряду. Рівнож було б добре, щоб нововибраний уряд зложив приречення перед делегатами, що буде чесно і совісно сповняти свій обов'язок по статуті У. Р. Союзу.

11. Пропонуємо, щоб на грамоти клас Е і Т приймати членів без лікарських оглядин від 16-го до 35-го року життя, однак тільки на суму 500 доларів.

12. На діточі грамоти класи О приймати дітей до Союзу від народження до чотирьох літ за оплатою 25 центів в місяць, аж до скінчення 15 літ, без підвишки.

13. Член Екзекутивного Комітету, який виїжає в неділю або в свята до відділів в справі організаційній чи якій іншій, не повинен побирати поденного, тому що урядники відділів на місяць теж витрачують вільний час для організації, але ніхто не рахує собі поденне, хоч нераз приходиться втратити не тільки час, але і пару доларів.

Повищі проєкти зложила з доручення відділу проєктова комісія, зложена з п'ятьох членів.

Николай Сподарик, Олександр Матейко, Михайло Андрейко, Федор Юськів, Антін Змудовський.

18

Відділ 49, Трентон, Н. Дж.

Товариство ім. Адама Коцка, відділ 49 У. Р. Союзу, на зборах в Українським Домі, ухвалило наступні проєкти, які подаємо під розвагу делегатам на Десятю Конвенцію, що відбудеться в Рочестер, Н. Й.

1. Щоб делегатом міг бути кожний член, без різниці, на яку суму забезпечений, який є членом не менше як рік.

2. Щоб кожний член мав право особисто подавати свій

проєкт до органу У. Р. Союзу перед конвенцією.

3. Справи, які не можуть бути покладжені на конвенцію, повинні бути дані під референдум членства, а не має їх рішати сама Екзекутива, так як це було попередно.

4. Народна Воля повинна бути чиста від політики і сварні з другими політиками, бо то шкодить організації і членам.

5. Щоб обійтись з меншими місячними розходами. Чи не можна було б повернути старий спосіб, щоб президент і касієр не брали місячної платні, тільки за той час, коли урядують.

6. Щоб на конвенції не робити жадної пропаганди поза урядові години, як бувало попередно.

7. Щоб на Десятій Конвенції вибрати до уряду кілька молодих членів, тут роджених. Може молоді приєднають більше членів до У. Р. Союзу.

49-ий відділ бажає делегатам на Десятій Конвенції доброго успіху в праці на користь членства У. Р. Союзу.

За уряд 49-го відділу У. Р. Союзу: Кондрат Пузан, Теодор Купецкий, Григорій Купецкий.

19

Відділ 164, Скрентон, Па.

На регулярних зборах 164 відділу У. Р. Союзу рішено представити наступні проєкти:

1. Товариську касу при відділах скасувати; члени, котрі хотять діставати 6 доларів тиждень, нехай платять місячно по 50 центів до Головної Канцелярії.

2. Не силувати нікого брати календарі. Відділ має дати замовлення, скільки календарів хоче.

3. Скрентонські члени повинні діставати газету три рази на тиждень. Коли наша організація є на словах "один за всіх, всі за одного", то повинна бути й на ділах.

4. Щоб Виконавчий Комітет не виплачував що-місяця по 100 доларів якомусь невідомому лекторові і дорадникові в українських справах.

Неправно виплачені Союзіві гроші згаданому лекторові і дорадникові голова У. Р. Союзу повинен в цілості звернути до Союзової каси.

5. Щоб головний урядник не мав прав делегатських, бо він не заступає жадного відділу так довго, доки не здасть свого звіту і цього звіту конвенція не одобрить.

Коли урядник здасть свій звіт і конвенція його звіт прийме та дасть йому вотум довіри, він аж тоді дістає права делегатські.

6. Ми пропонуємо, щоб Виконавчий Комітет платив 15 доларів на відділові розходи відділам, що мають 50 членів. В той час малі відділи будуть старатись зорганізувати більше членів, щоб мали 50. Великі відділи, котрі мають по 100 членів, повинні діставати 30 доларів, то будуть старатись, аби було повне число членів.

Николай Бучкович, Андрей Ковальчик, Григорій Лисейко.

20

Відділ 196, Гері, Інд.

Члени 196-го відділу У. Р. Союзу, зібрані на звичайних місячних зборах 13-го квітня, після дискусії рішили пропонувати Десятій Головній Конвенції під розгляд наступні свої проєкти:

1. Пропонуємо делегатам на Десятій Конвенції У. Р. Союзу вибрати комітет з делегатів для порозуміння з другими українськими за по могоми організаціями для злуки в одну організацію. Це буде оплата одного офісу, менше людей у праці, менші розходи, а за тим менші вкладки. Цєю дорогою звертаємось і до других запомогових організацій, щоб вони на своїх конвенціях зробили те саме.

2. Вибрати головний уряд з молодих людей, а не так, як тепер, що декотрі головні урядники сидять по кільканадцять років.

3. Збудувати дім для старших членів коштом всіх запомогових організацій.

4. Щоб Народна Воля писала про організаційні справи, а не займалася політикою, кот-

УВАГА! СКРЕНТОН И ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Заходом Українських Організацій Скрентону

— відбудеться —

В НЕДІЛЮ, 4-ГО ТРАВНЯ (МАЯ) 1941 РОКУ

СВЯТО ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ДЛЯ ВШАНОВАННЯ 80-ТИХ РОКОВИН СМЕРТИ КОБЗАРЯ УКРАЇНИ

Y. M. C. A. AUDITORIUM,
Corner North Washington & Mulberry, Scranton, Pa.

У програмі виступ Українського Громадського Хору — солоспіви — промови — декламації.

ПОЧАТОК В ГОД. 7-Й ВЕЧЕРОМ. — ВСТУП 50 ЦНТ.

А Т А М

А там . . . а там в далекій Україні
Так само сяє сонце на весні . . .
Але — аларми дикі й голосні
Московський вивє звір в новій пустині.
За роком рік пливе . . . Дзвенять кайдани,
Життя кленуть закуті в них раби,
А в імені святої боротьби
Бичують їх новітні вже тирані,
Що відігрілися, як ті гадюки,
На грудях у трудящих крадькома
На те, щоб ще до панського ярма
Додати голоду, знущання, муки . . .
Сьогодні Свято нашого завзяття:
В день радісний згадаймо ж і братів
В новій неволі тій, а на катів —
Наймолютом тяжким паде прокляття!

С. Черкасенко

ра шкодить нашій організації.

5. Щоб після конвенції було фінансове справоздання кожного делегата окремо.

6. Пропонуємо переглянути справу позичок на поліс і замість платити 5 процент, то зменшити на 3 проценти.

7. Вирішити справу платні відділовим секретарям з головної каси У. Р. Союзу за їх працю.

8. Скасувати постанову, що делегатом може бути тільки той член, котрий забезпечений не менше як на 500 доларів. Ця постанова противиться тому, за що бореться наша організація, себто за демократію. Тепер виглядає так, що котрий член має чим платити більш вкладки, той може бу-

ти делегатом, демократом, а в котрого нема чим платити відповідну вкладку, той не може бути делегатом і не має права бути вибраним делегатом.

9. Щоб головний уряд У. Р. Союзу занахав свої таємні наради (кокуси) підчас конвенції і не марнував по 3-4 години, як це було на попередніх конвенціях, а делегати чекають під дверима до 6-ї години вечером.

За проєктовий комітет 196 відділу У. Р. Союзу: Николай Софіяк, Стефан Стечик, М. Олігровський.

БАЛЬ НА "ЮКРЕЙНІАН ЛАЙФ"

(МекКіз Ракс, Па.)

Про журнал "Юкрейніан Лайф" були в Народній Волі різні дописи, які подавали читачам до відома його зміст і підкреслювали обов'язок родичів записуватися до цього журналу для своїх синів або дочок.

За ініціативою молодіж в нашому відділі ч. 227 в МекКіз Ракс, Па., влаштується в суботу, 3-го травня, баль в Українським Народнім Домі. Дохід з того підприємства буде вжитий на поширення журналу "Юкрейніан Лайф" між професіоналістами в Питсбуржчині. Американські люди таким способом познайомляться з Україною і українським питанням у світовому відношенні.

Члени У. Р. Союзу в Питсбуржчині повинні прийти і підтримати ту справу своєю присутністю. Закликається делегати на Десятю Конвенцію У. Р. Союзу причинитися до цієї справи і дістати хоч по одному передплатникові журналу.

Дмитро Старощак

ІНТЕРЕСНІ ЗМІНИ В ПРОТЕКТОРАТХ

Словацький посол в Москві, Ф. Тісо, небіж словацького президента, відкликаний з Москви. Причини невідомі. Невідомо також, хто прийде і чи прийде на його місце.

В Чехії несподівано усунуто з посади міністра комунікацій Юрія Гавелку, одного з найвірніших співробітників німецької окупації, який готував навіть зробити внутрішній переворот, коли теперішній президент Гаха не буде задовольняти всіх жадань німців.

Вступайте в члени
У. Р. Союзу

Панас Мирний

ЛИХО ДАВНЄ Й СЬОГОЧАСНЕ

(Продовження)

— Буде ж тепер грому! — додав він, передаючи звістку про те дворовим, а дворові — задворним. І пішла та звістка по всьому селу від хати до хати, по піднімала людей на ноги й мерщій гнала їх у поле, щоб, бува, яка лиха година не привела ліжматися панові на очі.

Минула тільки та чутка одну Проценкову хату. Стояла та хата недалеко від панського двору — так через яр на горбик, якраз вікнами на панське дворище й димарем схилилася на нього, мов разом дивилася й слухала . . . Та, видно, на той час осліпла й оглухла, що не добачила й не дочула цієї недоброї вістки.

Та як їй було не осліпнути й не оглухнути, коли в ній завелось своє лихо. У Федора Проценка занедужала жінка Хівря. Ще вчора була вона любісінка-милісінка. Він, вона, їх шістнадцятилітня дочка Марина збиралися на ранок жати панську пшеницю й лаштувалися до того цілий день. Федір обдирив серпи, чи не пошербилася, не потупилася; Хівря турбувалася їжею: пекла хліб, варила страву; а Марина, збираючи в огороді огірки та зтиха виспівуючи, думала про те, з ким їй доведеться рядом у полі жати, і молила Бога, щоб він надолумив рідчаків поставити біля неї кучерявого Василя Прудосенку — бравого та жвавого двадцятирічного парубка, що

як стрінеться з нею денебудь, то знай пуска їй біски очима.

Так було вдень. До вечора збиралися, складалися. Сіло сонце, почали вечеряти; повернувшись, полягали спати, щоб на завтра як найраніше встати. І поспули швидко та не надовго. Ще й перші півні не проспівали, як Хівря нежданим голосом подала чоловікові й дочці вістку, що з нею щось трапилось. Під серцем як вогнем пекло, під груди підпирало, то випрямляло прямцем, то зводило докупі. Хівря не стогнала — кричала. Коло неї Федір з Мариною клопоталися, щоб їй дати чим допомогти . . . Давали непочатої води і вмивали, і збрикували — не помагало. Марині кинувся в очі хрест, що батько напав на сволоці, як з страсти вернувся. Устругали того хреста, дали випити. Не змогла випити. Хівря — викинула . . . Криком кричить, духу пускається! . . .

— Тату, ви б за Лазарчихою збігали . . . може вона одшпече, одчитає, — плаче Марина.

Лазарчиха живе аж на другому краї села. А вже північ, доки додобиєш туди та відтіль — світ буде. Федір все таки побіг.

Уже зоря займалася, почав край неба червоніти, як Федір вернувся до дому один: Лазарчиху взяли в друге село бабувати.

(2)

Перед світом Хівря затихла, голосу не відсде, тільки мутними очима поведе, наче хоче чого попросити, та не зможе.

— Може побіти пили хочеться? — питає Федір, підносячи Хіврі кухоль з холодною водою.

Хівря глянула й відвернулася, а Марина, припавши до неї головою, заголосила . . . Почало сонце сходити. За гори, зза лісу показалося його блискуче кільце, і пучок золотого проміння падаючи довгою ниткою на землю, розсіявся на горі по травичі сизо-золотим пісочком. Досяг той промінь і до Проценкової хати, прокрився через помутнілу шибку й застрибав на клунках, що лежали на полу в кутку, золотими зайчиками. Він, здається, нагадував, що пора за ті клунки братися, в поле поспішати. Федір перший те помітив і наче знічевя кинувся.

— Ану, годі тобі! Час у поле — спізнимося! — промовив він до дочки, беручись за клунку.

Дочка глянула на матір, потім на батька і знову перевелася очі на матір, немов питаючися: на кого ж її кинемо, як її саму зіставимо?

— Що ж я вдію? — сердито скрикнув Федір. — Не понесу ж її на руках за собою! Збираймося, ходімо, бо лановий як запримітить, що нас нема, буде халепи!

Марина підвелася, набрала кухоль свіжої води, поставила в головах біля матері, підвинула на неї, взяла свій клунок на плечі й повагом потяглася за батьком.

Шлях на поле йшов ярком,

понад панським садком. Федір з Мариною, похнюпившись, плентались мовчки; Федір — поперед, Марина — за ним. Сонце, піднявшись височенько, зтиха гріло; пташки співали в панському садку, коники сюрчали в траві; а вони, не примічаючи того нічого, йшли один за другим, нога за ногою, похмурі та понурі.

Минувши яр, шлях повертав геть круто поза садком, зникаючи в безкрайній даліні широкого та просторого, як море, поля, де вже кохалися крупками жінці.

— Ох, лихо! Он уже й на постать стали, — промовив Федір і придив ходи. Марина за ним поспішала.

— Ей, стій! — донісся до них гучний голос з саду.

Вони озирнулися. На окопі з'явився пан і, перескочивши через рів, чesав прямо на них.

Федір не чувся, коли в нього клунку вислизнув з рук і посунувся по спині до долуг; обома руками мерщій ухопився він за шапку й трохи не зчубом зняв її з голови; лише його зблідло, він увесь тремтів, мов у пропасниці. З ним зігнулася Марина з клунком за плечима, та так і заколіла.

— Здорові! — промовив пан, наближаючись до них.

Федір і Марина нічого не відказали на те вітання; у Федора тільки мишка забігала на спідній губі та від ляку перекосилася очі.

— Куди це вас Бог несе? — питає Олексій Іванович.

— Пшениці жати, паночку! — обізвався Федір, низько вклонившись, і зразу засипав: — Винуваті, паночку, опізни-

лися . . . Жінка занедужала. Не знаємо, що з нею сталося. Любісінка-милісінка була вчора, а вночі . . . твоя, Господи, воля! . . . Винуваті паночку, запізнились. Простіть на цей раз — і пожалуйте, і помилуйте. Не самохітно то, случайний випадок, — не доводь його, Господи, нікому! — одно плескав Федір, збираючись кинутись перед паном навколішки.

— Та годі тобі! — каже Олексій Іванович. — Не об тім тепер річ. Я сам до тебе з проською. Будь ласка, не одкажи . . . Бог послав мені сина, — йди його охрестити.

— Паночку! — скрикнув Федір, повалившись Олексієві Івановичу в ноги. — От Бог свідок — жінка занедужала!

А Марина, мов голодна чайка, на все поле заскиглила. У Олексія Івановича блиснули очі.

— То що, що жінка занедужа? — спитав він грізно. — То через те тобі не можна дитини охрестити? То ти хрестячи цураєшся?

Думки не думки, а якісь розпугані уривки думок посялись у Федорові голові . . . "Дитини охрестити . . . Хрестячи цураєшся . . . Якої дитини? Якого хреста? Ох, похрестить оце він нас, до віку будемо знати! . . ."

— То ти не хоч, питаю? — ще грізніше скрикнув Олексій Іванович.

— Де вже його, пане, не хотіти? Ваша воля — ваша й сила! — покірно відказав Федір, підводячись з землі.

— Я тебе не силу, чоловіче! Я прошу тебе! — каже ласкаво Олексій Іванович.

А в Федора від тієї ласкавої

мови серце замирає.

— Паночку, — зітхнувши важко, вимовив він, — хай у тебе я один в одвіті буду . . . Он дочка в мене . . . Пустить її, лебедку!

— Дочка? І гаразд, що дочка! Хіба дочці не можна з батьком кумувати? — питає пан.

— Вона молода, паночку, дурна! . . . Як батько накаже, то як його не послуhatи? Простіть на цей раз . . .

— Та чого ти просиш, дурно? — не второпав пан. — Я тебе до себе в куми прошу . . . Чув? У куми! . . . Бог послав мені сина. Прошу тебе охрестити. І дочку прошу, — товче йому Олексій Іванович.

А Федір думає: "Ох, знаю я, в які то куми просиш ти мене з дочкою. Знаю! Хвалилися люди, що якусь нову машину придбав, щоб сама клала, роздавала, держала і шкуру пускала . . . То-то тепер, видно, її на світ народив та й запрошуєш охрестити." І Федір важко та тяжко зітхнув, немов хотів витхнути разом з зітханням і душу.

— То ходімо до хати, — каже пан. — Поки це та те, поки зберемося, то тимчасом і священник приїде. Я за священником уже послав.

Іде Федір за паном у двір — серце тремтить, душа не на місці. "Якби то це молодий, та сам, — думає він, — дреманув би в бік — хортами б не нагнали! А тепер?" Плутає Федір ногами, мов не своїми, а тут ззаду Марина ще хлипає.

Федір трохи постояв, поки дочка наблизилася, і, поглядаючи на панову спину, сів у полі за полу. (Далі буде)

OUR AMERICAN PAGE

Mail contributions to 524 Olive Street, Scranton, Pa.

THE NEW TAXES

Both houses of Congress will not doubt revise some of the features in the Administration's recent tax proposals. But it is certain that the proposals will not be modified to such an extent as to spare even the most unfortunate, least prosperous of America's citizens the brunt of the defense program and the aid-to-Britain measures. The proposal to cover a considerable part of the costs of arming America and Britain through taxation, hasn't aroused open opposition. The debate in the House and Senate will chiefly center about the matter of whether it would be best to impose direct or indirect taxes.

The Administration suggests that a great part of the necessary funds be collected from direct taxes upon the personal incomes of our citizens. There are plans in Congress aiming to tax various goods and services, which would not require the consumer to pay the levy in the form of extra assessments. But the result will be the same: the government wants to—and will—collect 3½ billion dollars annually, and the citizenry will come through. The real representatives of the common people in both legislative chambers, however, should be particularly careful that a lion's share of the burden is placed upon the shoulders of the well-to-do, among whom some have rubbed their hands in glee for a long time, expecting to reap a plentiful harvest from the crop of war orders.

But the plan of immediate taxation upon high incomes gives little foundation for such expectations. During World War I the government obtained cash chiefly from public loans. Liberty Bonds and other valuable government securities were bought mainly by the large banks and generally by people with means, from whom the government procured the bulk of the finances needed for arming and for prosecuting the war. These debts, which brought high rates of interests, were liquidated by the government through a period of many years, and they provided the wealthy with a good as well as a tax-exempt income.

When the present crisis emerged, financial speculators, eager for long-term, high-grade government obligations, prepared for the purchase of sim-

ilar high-income-earning bonds. They deliberately held on to their cash resources, spread rumors that "capital has no faith in Roosevelt," and awaited the moment when the government would issue high-grade paper paying at least four dollars, if not more, per hundred. They expected that the average American citizen would be taxed until the debt and interest upon the bonds themselves were discharged. And thus they are now unfavorably inclined toward the idea of the government's intentions to cover a great part of its expenses with taxes instead of loans.

Hence, these new tax proposals are in reality a saving to the American tax payer. A few years of high levies and economy in government operation can cover the present defense expenditures. Normal taxes are sufficient for current expenses. The country will not have to borrow huge sums at high interest rates, and the taxpayer, who for the time being will be required to donate a larger share, will not be faced with the burden of discharging large debts and paying high interest rates during the long and lean post-war years, just as we are even now paying for the first World War.

It is evident that the present Administration's tax plan runs at cross purposes with the desires of those who expected to invest their money in long-term, high-earning, sound government securities, those who rejoiced at the idea of doing little more during the forthcoming decades than merely clipping "fat" coupons, payment for which would be made from the hard earned savings of John Doe.

Besides this, it is said, the Administration's fiscal policies may give the bankers another unpleasant surprise. One can easily see by the sum of expected levies that the government will need more money during the next few years than can be collected by taxation. This deficit will have to be covered by loans. And in Washington there are persistent rumors that the Treasury intends to issue only short-term, low-income-earning bonds, which are to be sold as much as possible directly to such people who are willing to invest their capital in this manner. Herefore government bonds were

marketed through large banks which earned a good commission on the transactions. Besides this, bonds bought by the banks were re-sold to the public at higher "market" prices, which gave the banks additional profits. Now, it is asserted, the government intends to avoid the middleman banker as much as possible in order to sell its bonds at their real prices directly to the buyer.

All this prejudices the great financiers against the Administration and against certain officials who direct America's foreign and economic policies. In this may be found the cause of unwarranted attacks by certain newspapers and people, particularly in the wealthy circles, against the President and some of his aides. In this may be found the root of a great deal of isolationist, anti-labor, fascist and other reactionary propaganda. When the fiscal policies of the government interfere with great unearned profits, then they are construed by the bankers as detrimental, though it is quite clear to all that these policies are directed toward the defense of liberty and democracy. From this springs the fierce love of peace among certain plutocrats, who not so long ago did not hesitate to publish false documents designated to involve the United States in a war which would be favorable to the interests of the rich. And now they oppose American intervention in the war abroad and make use of every possible propaganda trick against the Administration and its policies.

It goes without saying that this opposition will no doubt appear in various forms of pressure upon the Administration and the Congress—forms not generally known to the public. But if the government and the majority of both houses of Congress do not allow themselves to be frightened or bulldozed, if their policies continue to be unmistakably and clearly directed toward the defense of human liberties, if the burden of national defense is spread in such a manner as to prevent those who neither plow nor sow, but who profit from human misery, to escape from paying their share of costs—if this comes to pass, then the American public will give the government full support, and the hopes of those who seek to become "war millionaires" will disperse under the impact of the people's will.

MUSICAL PAYOFF

My brother plays around with different combinations of swing bands. He thinks classical music is bearable—or just about. Folk music, considering that you receive remuneration for the evening, is satisfactory to him.

Furthermore, it is not difficult, and it is greatly in demand—there are Irish jigs, Swedish hambos, Polish mazurkas, Scottish highland flings, Italian tarantellas, Hungarian czardas, Spanish fandangos.

Ukrainian folk music shares this field, though to a minute proportion in the eyes of the outer world. Musical authorities are generous in distributing our songs and dances among various Slavic beneficiaries.

The closest we have come to receiving credit is for a whirl known as kozachok: "Little

Russian" (what is the matter with Ukrainian?)—"rhythm duple with accelerating tempo." We call it kozak.

Polish-composed orchestras play at Ukrainian functions and vice versa and every other kolomeyka is interlarded with an oberek or polka and accelerated with whoops, whistles, cheers. You have heard them.

It is the habit to make no distinction, so the inevitable occurred: the more aggressive group's claims widened. This does not necessarily matter, for we will never run dry; if they would only eliminate the whoops.

Other nations, due to favorable circumstances, have progressed rapidly in the field of art. In proportion, and upon consideration of quantity, Ukraine is not at the head of the class. And this is not because we have nothing to offer, for

we have all the raw material.

Our music never was presented on a grandiose scale. The usual folk-song consists of four or five verses to be sung to two or three lines of music till you run out of verses.

It is similar to the folk-songs of other countries. Folk-songs which have been elaborated and polished off and transformed into symphonies, tone poems, ballets. Through the modern era have flowed blues, westerns, jitterjiving, swing, the South American influence in congas, rhumbas, tangos, patriotic songs, and now folk songs are dusted off and popularized.

Various outmoded instruments have been resurrected and used in popular bands; some that were formerly considered unsuitable have been introduced. The electrical organ often is featured, as is the novachord, the xylophone. The

mandolin and guitar were not sufficiently musical to be included in orchestras. Now they are, especially the electrical guitar.

Ukrainians have their bandura, kobza (lira) and tsimbali (the nearest I could find to it in the musical dictionary is dulcimer). Doubtless the field of players of these instruments is not overcrowded. The majority play these instruments by ear, but it should not be difficult to arrange proper notes. Once this is begun numerous unwritten melodies could be transcribed for future pupils. In many people's estimation the combination of violin and tsimbali is unequalled.

One night I was plunking away at the piano, going from one song to another, strewing the floor with sheet music as I played and discarded. A book of Ukrainian songs came up in its turn and I plowed through our national anthem, proceeded on to other songs.

"Swing it!" my brother called from the next room in exasperation.

"Swing yourself," I said, "this isn't 'popular,' this is a Ukrainian song."

"That's no Ukrainian song, that's 'Yes, My Darling Daughter,'" he explained.

And sure enough, it was. Only in the translation it is called, "Do Not Go to the Evening Parties, Hritz."

That, incidentally, is a terrible translation as are all the others in the book. (Here is work for somebody.) For instance, in Uke: "I Bought Myself Trouble"; trans.: "I Have Some Man." Though this may mean the same to some women. Uke: "A Beetle on the Road"; trans.: "A Field on the Road." Uke: "Snow Falls"; trans.: "It's Snowing and Freezing." There are others. Possibly the translator wished to convey only the "general" idea.

I swung through the whole book and between us visions of royalties and contracts unfolded. If the author of Y. M. D. D. could do it, why not? For the first time since the days he was taught notes, and piped, between sobs, about the cossack and the maiden, did my brother show interest in Ukrainian musicology.

Rare is the Ukrainian adult who cannot play a single musical instrument (one-finger virtuosos included)—play or sing or compose melodies. It is such a natural talent that we ignore it. Our music is more of a side-line, an avocation, and not so much a dollars-and-cents proposition, which may be all right at that.

Art for art's sake is always the best art, even though it may take longer.

A. Patchis

ASSEMBLY No. 51 TO HOLD DANCE MAY 3

The Ukrainian Workingmen's Association, Assembly 51 of Cicero, Ill., is sponsoring a pre-convention confetti dance on Saturday evening, May 3rd, at Duga's Hall, 5036 W. 29 Place in Cicero.

The committee on arrangements has promised everyone who attends a good time. Refreshments will be served. An excellent orchestra will furnish the music (both Ukrainian and American selections) till the wee hours of the morning. There will be loads of confetti and streamers plus numerous other favors and surprises for everyone.

If you are in doubt about the kind of dances we sponsor in Cicero, just ask anyone who attended our last balloon dance or other past affairs, and we're sure that this recommendation will be as enthusiastic as any you have ever heard.

You may rest assured that

if you attend our confetti dance you will meet numerous other persons besides the delegates and officers of U. W. A. Assemblies. We take this opportunity to invite all Ukrainians and Ukrainian organizations of Chicago, Cicero and vicinity to attend this gala affair.

Wm. Costytion, President
John Lubezny, Treasurer
John Chmilar, Secretary

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УКР. РОБ. СОЮЗА

ВІДДІЛ 157, ТРЕНТОН, Н. ДЖ. 360-ри в неділю, 11 травня, в 2-й полов. Проситися всіх прийти на час і заплатити свої вкладки. Довгуючі: вирівняйте свої залежності. Рівнож маємо обговорити важні справи, тому ваша присутність konieczna.

ВІДДІЛ 228, МЕКІЗ РАКС, ПА. 360-ри в неділю, 11 травня, в 1:30 полов., в У. Н. Домі. Проситися всіх

PRE-CONVENTION CONFETTI DANCE

sponsored by

Assembly 51, U. W. Ass'n, Cicero, Ill.

SAT. EVE., MAY 3, 1941

DUGA'S HALL
5036 W. 29 Place (at 50th St.), Cicero, Illinois

ADMISSION 25 CENTS

прийти і принести на збори якусь добру думку (проєкт) на Дев'яту Головну Конвенцію, щоб вийшло на користь для нас всіх і нашої організації. Довгуючі нехай хоч по трохи сплачують свої залежності, бо може прийти такий час, що знова треба буде за довгуючих платити, і ми цього не зможемо зробити.
А. Сушинський, фін. секр.

ASSEMBLY 289, DETROIT, MICH. Club Arkas will hold its regular meeting Sunday, May 11th, at 1:00 p. m. sharp. There are many import-

ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНА-ЕМ. Партитура на фортеп'яні з текстом \$2.50
АЛБЕОМ СТІЛЕЦЬКИХ ПІСЕНЬ. На фортеп'яні з усіма словами 2.50
УКРАЇНСЬКІ НАЦІОНАЛЬНІ ТАНЦІ. На фортеп'яні 2.00
UKRAINIAN BAZAAR
2248 Grayling Avenue
Detroit, Mich.

ant matters to be discussed. All are urged to attend and pay up their back dues.
Joseph Zacharyczuk, secretary

ПЕРШИЙ НАРОДНИЙ ПОГРЕБНИК на Філадельфію й околицю

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ

Cor. Franklin & Brown Sts., Philadelphia, Pa.

Tel.: Market 1320

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ. УВАГА!

Товариство "Будучність" і Жіноче Товариство ім. Олени Пчілки в Ньюарку, Н. Дж.,

ставлять дві смішні комедії:

"БУВАЛЬЩИНА" І "СЕМЕ НЕ КРАДИ"

В СУБОТУ, 3-ГО ТРАВНЯ (МАЯ) 1941 РОКУ

В УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИЧИМ ДОМІ, 59 Beacon Street, Newark, N. J.

ПОЧАТОК РІВНО В ГОДИНІ 7:30 ВЕЧЕРОМ

ПО ПРЕДСТАВЛЕННЮ БАЛЬ

Вступ 40 центів

ФУТРА -- МИХАЙЛА ТУРАНСЬКОГО GREAT PERSIAN LAMB SELECTION

A new and large selection of Persian Lamb skins now on hand which have just arrived in a large variety of charactered curls and at varied prices to meet every woman's need and budget.

Here is an opportunity to get your winter coat made at special summer rates. Custom made coats to your individual measurements from newly styled models for the 1941-1942 winter season to select from. Each bundle of Persian Lamb Skins matched for a perfect coat by our experts.

Select your style and bundle of skins and we do the rest, assuring you of a lovely finished coat.

A small deposit is all that is needed to hold your fur coat until the Fall. Gradual payments can be made during the summer months to comply with your budget. Come in now while the selection of skins is varied.

Your old fur coats need attention at this time. Come in for remodel estimates which are gladly given without any obligations. Remodel your coat now at special summer rates.

We will gladly call for your coats, when convenient for you, to have them stored in our Cold Storage Vaults where they will be protected against summer heat, moths and theft.

Call our office and a convenient day and hour will be arranged for the pick up. No extra charge for our messenger service.

Gain confidence in your furrier. Come in for reliable estimates and prices.

MICHAEL TURANSKY

Bet. 29 & 30 Sts.

350 SEVENTH AVENUE
NEW YORK, N. Y.

Lackawanna 4-0973

Daily: 9:00 A.M. to 6:00 P.M. Saturday to 3:00 P.M.